

NIKARAGUA: Příčiny protestů 2018

2018

- 18.4.2018 začátek protestů
- Záminkou byly důchodové reformy
- Protestující žádají odstoupení Ortegy
- 450 mrtvých, 2500 zraněných
- Porušování lidských práv
- Ortega = nový Somoza?
- Vyhoštění pozorovatelů OSN
- Od září je protestovat nelegální
- 565 politických vězňů (prosinec 2018)

Role ALBA (Bolívarovský svaz pro lid naší Ameriky)?

Kritika ze strany prezidenta MERCOSUR: populismus vůči OAS a podezření, že jsou státy ALBA vazaly Kuby. Ekvádor vystoupil. V Bolívii nyní podobné protesty jako v Nik.

2006

ORTEGA se navrátil k moci po 16 letech v opozici. Z radikálně levicového politika se stal zkorumpovaným podnikatelem. Podpora od Venezuely (výhodné dodávky ropy) – prostředky na sociální programy. Utlačování opozice. Ovládání médií. Ústavní inženýrství.

POLITICKÁ NESTABILITA

+
PĚSTOVÁNÍ BANÁNŮ

=
„BANÁNOVÁ REPUBLIKA“

Američan O. Henry termín vymyslel v roce 1904

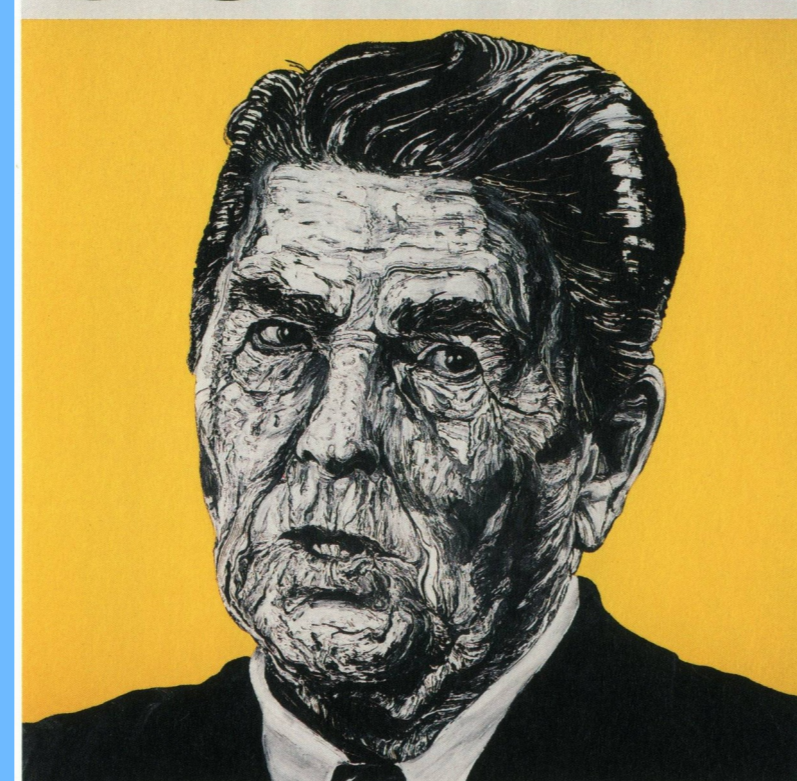

República Bananera

“Look at the mess we've got ourselves into,' Colonel Aureliano Buendia said at that time, 'just because we invited a gringo to eat some bananas.”

— Gabriel Garcia Marquez

CONTRA

DICTION

• **FSLN x CONTRAS:** Zástupná válka za Studené války. FSLN podporované SSSR, jednotky Contras USA. Jednotky contrarrevolucionarios (contras) vznikly roku 1981, kdy začaly podnikat výpady ze sousedního Hondurasu. Contras financované nejprve z prodeje zbraní Íránu a posléze z tajných fondů ze Saúdské Arábie – **AFÉRA ÍRÁN-CONTRAS**. Konflikt probíhal 1984 – 1990 a vyžádal si 38 000 obětí. 1990 Sandinisté v opozici

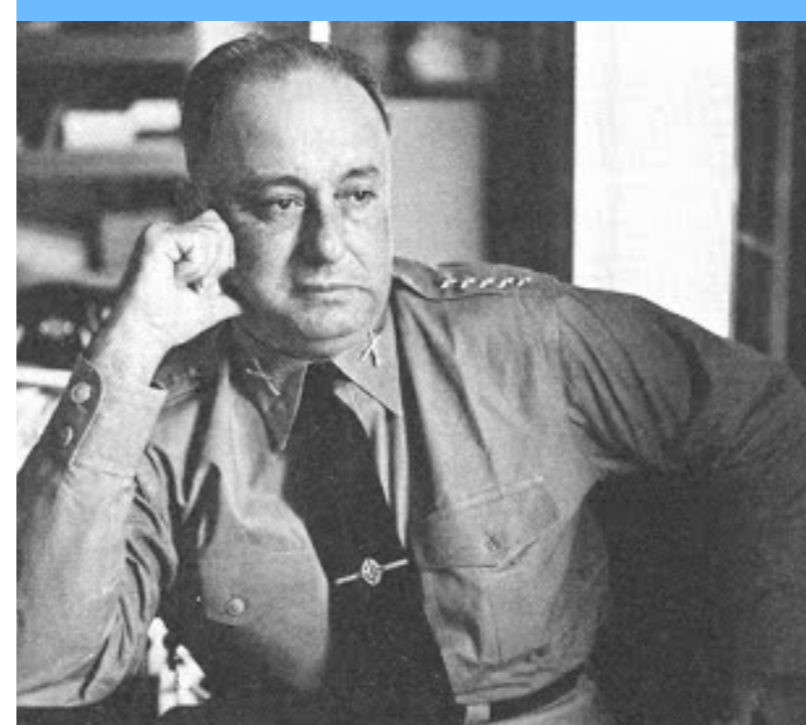

V 70. letech se rodí organizovaný odpor vůči diktatuře → vznik **FSLN: Frente Sandinista de Liberación Nacional** (Sandinistická fronta národního osvobození)

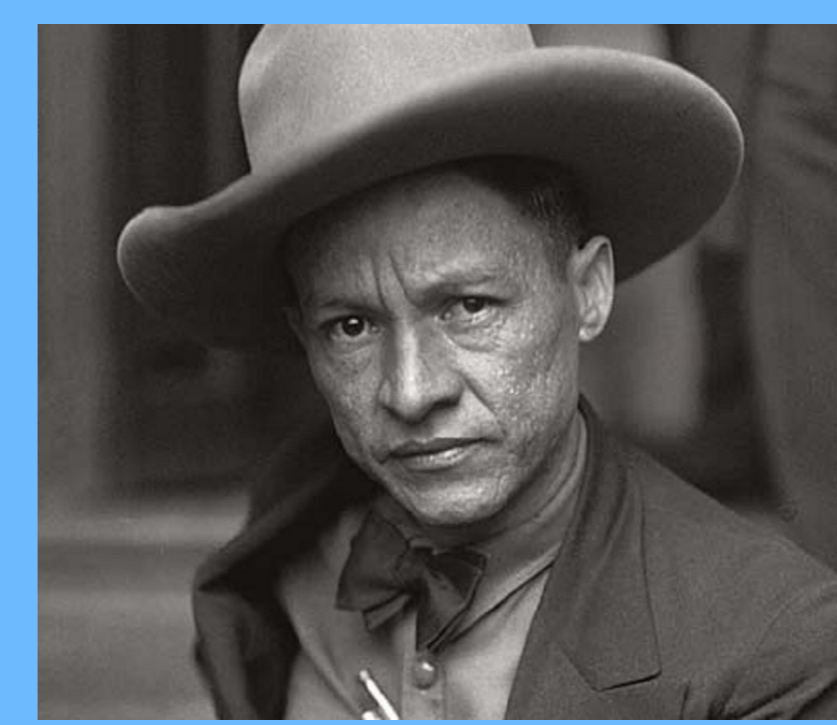
SANDINISTICKÁ REVOLUCE: Za podpory SSSR a Kuby byla diktatura Somozů svržena FSLN. **José Daniel Ortega Saavedra** se dostal do čela nové marxistické vlády.

Po odchodu americké armády vznikla Národní Garda, kterou **ANASTASIO SOMOZA** vedl. Měl důvěru USA. **1936 státní převrat** → 43 let diktatury Somozů (podpora USA)

VS.

AUGUSTO C. SANDINO byl rolnického původu a bojoval proti intervenci USA. Zabit Národní Gardou 1934.

Diktátor Zelaya (liberál) svržen přímým zásahem USA (tzv. Knoxova poznámka). Občanská válka liberálové vs. Konzervativci. Americké námořnictvo obsadilo zemi a v r. 1911 byl Adolfo Días dosazen na post prezidenta. Armáda USA zůstala v zemi 10 let.

1893

Tzv. „**Třicet konzervativních let**“. Proměna země v nejbohatší a nejstabilnější stát Střední Ameriky. Vláda konzervativců. Hospodářský, kulturní a společenský rozvoj. Přistěhovalci z Evropy. Na konci tohoto období se převratem dostali k moci liberálové a započal první diktátorský režim v historii nezávislé Nikaragui.

1858

1821

Nezávislost. Před kolonizací obývaná lidem Nicarao. Během kolonizace součástí Guatemalského kapitanátu. Bod významné komunikace mezi „starým a novým světem“. Po nezávislosti na čas součástí různých uskupení středoamerických států.

1990

1981

1979

1970

1936

1909

ZDROJE:

NOLTE, Detlef, WEHNER, Leslie E., 2015. Geopolitics in Latin America, Old and New. *Routledge Handbook of Latin American Security* Routledge, 33-43
 VARGAS, Maritza Islas, 2015. Atilio A. Boron: América Latina en la geopolítica del imperialismo, *De Raíz Diversa*, vol. 2, n.º 4, jpp. 279-283
 ADAMEC, Jan. Operace, která se nepovedla. In *respekt.cz* [online]. 13.11.2018 [cit. 12.12.2018]. Available in: <https://www.respekt.cz/tydenik/2011/46/operace-kttera-se-nepovedla>
 PILÁTOVÁ, Markéta. Tenkrát v Kubazele. In *respekt.cz* [online]. 10.3.2013 [cit. 12.12.2018]. Available in: <https://www.respekt.cz/tydenik/2013/11/tenkrat-v-kubazele>

KATEŘINA PAVELOVÁ
PROBLÉMOVÉ OBLASTI
SVĚTA, 2018